

представляються у вигляді графіків, які, за можливістю, можуть бути перетворені на рівняння. Крім того, у математичному моделюванні можливе накладання гіпотез про ту чи іншу закономірність на той чи той відомий закон поведінки змінних величин у математичному рівнянні.

Одним із видів математичного моделювання є аналітичне моделювання, для якого характерним є те, що процеси функціонування елементів системи записуються у вигляді деяких функціональних співвідношень або логічних умов. Аналітична модель може бути досліджена:

- а) аналітичним методом — коли намагаються отримати явні залежності між окремими характеристиками у загальному вигляді;
- б) чисельним методом — коли студент, не спроможний розв'язати рівняння у загальному вигляді, намагається отримати числові результати при конкретних базових даних;
- в) якісним методом — коли рішення у явному вигляді відсутнє, можна знайти деякі властивості рішення, наприклад, оцінити стійкість вирішення.

Краєвий О. Д., канд. екон. наук, доцент
кафедри регіональної економіки

НАУКОВИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ КУРСУ «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Основним завданням навчального процесу в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана є формування у студентів глибоких комплексних знань з економіки, вміння самостійно працювати з науковою літературою та здійснювати науково-дослідну роботу: збирати та обробляти економічну та іншу інформацію, здійснювати її аналіз та навчатись робити правильні висновки з тим, щоб в перспективі використати свої знання на розбудову народногосподарського комплексу країни, примноження її національного багатства з метою забезпечення високого рівня життя.

Як показує аналіз причин економічної кризи в останні роки, основну роль у її формуванні в Україні, поряд з об'єктивними, відіграли суб'єктивні чинники, тобто людський фактор.

Надзвичайно важливе значення при вирішенні проблем соціально-економічного розвитку України та її регіонів, посилення позитивного впливу людського фактору, на всі процеси в країні має бути законодавчо-нормативна база, яка включає себе:

а) закони та законодавчо-нормативні акти;

б) механізм її реалізації;

в) незалежний контроль та відповідальність за її виконання її положень.

Законодавче та нормативно-правове забезпечення в регіонах та в країні в цілому здійснюється по всій вертикалі влади — від Верховної Ради до органів місцевого самоврядування. Важливим завданням законодавчо-нормативної бази є розподіл владних повноважень та фінансових ресурсів між центром і регіонами. При цьому, законодавча база повинна бути настільки далекоглядною та конструктивною, щоб незалежно від зміни урядів не змінювався стратегічний напрямок розвитку регіонів та загальні механізми забезпечення реалізації їх цілей у контексті розвитку економіки держави.

Крім того, закони повинні бути надзвичайно ємними і зрозумілими, мати пряму дію і забезпечувати правові стосунки таким чином, щоб не давати можливості державним службовцям створювати підзаконні акти на свій розсуд. Адже зараз часто на один і той же законодавчий акт посилаються різні автори, які мають свої, в основному протилежні, погляди та ідеї. Внаслідок цього відбувається хаос у виконанні законів, їх деструктивний вплив на розвиток економіки країни та регіонів.

Основним завданням Верховної Ради є забезпечення розробки та законодавчого затвердження програми стратегічного соціально-економічного розвитку економіки України та регіонів. До розробки цієї програми необхідно залучити найвідоміших вітчизняних учених у галузі економіки та права, математики, економіко-математичного моделювання тощо, використати загальносвітовий досвід. Відповідальність за її виконання необхідно покласти на кабінет Міністрів України та АР Крим, держадміністрації областей, адміністративних регіонів і великих міст. Усі уряди, які б політичні сили вони не представляли, повинні працювати над виконанням цієї програми, вносячи в неї лише деякі тактичні зміни.

Внутрішній соціально-економічний розвиток регіонів забезпечують органи місцевого самоврядування, які приймають та за-

тверджують місцеві бюджети, програми соціально-економічного розвитку, залучають місцеві та зовнішні інвестиції.

Кожна дисципліна має свій об'єкт, предмет та наукові методи вивчення і дослідження. Зараз, коли регіональний підхід, стає одним із визначальних у вирішенні соціально-економічних проблем нашої країни, зростає роль і значення дисципліни «Регіональна економіка». Всі теми дисципліни носять як науково-теоретичний так і прикладний характер, формують у студентів перші кроки у здійсненні науково-дослідної роботи, навчають їх здійснювати дослідження та обґрунтовувати подальший розвиток економіки країни з урахуванням виходу її із затьяжної соціально-економічної кризи.

Економіка регіону є регіональною системою виробництва товарів і послуг, яка формується внаслідок розвитку і розміщення продуктивних сил. Основним завданням цієї дисципліни є розробка програм формування в кожному регіоні самодостатньої економіки з оптимальною структурою господарства, здатною самостійно відтворювати виробничий потенціал, створювати тут робочі місця, динамічний, місцевий бюджет та пенсійний фонд, забезпечувати високу конкурентоспроможність його господарства, як у загальнодержавному, так і міждержавному територіальному поділі праці. Як показує світовий досвід, реалізувати ці завдання можна лише шляхом наукового моделювання, використання науково-обґрунтованих методів і підходів при обов'язковому виконанні економічних законів. Регіональне моделювання досить поширено в розвинутих державах світу: США, Канаді, Японії, європейських та ряді інших країн.

Таким чином, при вивченні регіональних аспектів розвитку економіки, увага студентів звертається на загальносвітовий досвід та можливості його використання в Україні.

Надзвичайно важливими проблемами економічного розвитку України є паливно-енергетична та продовольча, а звідси й національна безпека в цілому. В процесі вивчення цих питань, а також проблем розвитку інших міжгалузевих комплексів, студентам пропонуються різні варіанти їх вирішення, а також реформування в умовах ринкової економіки та глобальних процесів. Наукове обґрунтування та реформування економіки України потребує глибоких знань не лише з регіональної економіки, але й з математики, економіко-математичного моделювання, статистики, економічної теорії, права та ряду інших дисциплін. Усі ці знання студентам забезпечує навчальна програма Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.